

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 70/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Mydlom, Advokátska kancelária, Sama Chalupku 2, Michalovce, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T 61/2007, postupom Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. 8 To 51/2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Tdo 28/2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2014 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“). Sťažovateľ s podaním sťažnosti predložil aj splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom pre ním zvoleného advokáta.

Ústavný súd výzvou z 18. septembra 2014 vyzval zvoleného advokáta sťažovateľa, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy ústavnému súdu predložil kvalifikovanú sťažnosť spĺňajúcu všetky zákonom ustanovené náležitosti podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V uvedenej výzve ústavný súd poukázal na znenie uvedeného ustanovenia, v zmysle ktorého sťažnosť musí byť prehľadná, riadne odôvodnená a s návrhom na výrok rozhodnutia ústavného súdu, ako aj na to, že rukou písaná sťažnosť sťažovateľa tieto náležitosti nemá.

Sťažovateľ prostredníctvom svojho advokáta reagoval na výzvu ústavného súdu a 13. októbra 2014 doručil podanie označené ako sťažnosť, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 61/2007, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8 To 51/2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo 28/2014.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Najvyšší súd SR, ako dovolací súd, mal zodpovedať otázku, či skutok, z ktorého som bol uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty daného a nie iného trestného činu, pretože do jeho právomoci patrí posúdiť všetky otázky relevantné na uznanie viny a uloženie trestu za konanie o ktorom

len zákon ustanoví, že je to trestným činom. V opačnom prípade dôjde k porušeniu mojich práv na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na účinný právny prostriedok nápravy (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 129/2010 z 9.3.2011). NS SR túto otázku v dovolacom konaní ITdo 28/2014 nezodpovedal.

V celom mojom trestnom konaní, ako na Okresnom súde v Košiciach I. č. k. 4T 61/2007, ako aj na Krajskom súde v Košiciach č. k. 8 To 51/2013, ale ani na NS SR č. k. ITdo28/2014 sa prvostupňový súd, odvolací a ani do volací súd nezaujímal o závažné rozpory vo výpovedi poškodenej, rozpory vo výpovediach svedkov a tieto rozpory neodstránili, dokázateľné klamstvá poškodenej, nezákonné postupy pri vyšetrowaní atď. Súdny tieto dôkazy na preverenie môjho tvrdenia nevykonali, čím takýmto postupom mne ako účastníkovi konania odmietli možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd nevykonal a ktoré obsahovali zistenia významné pre jeho rozhodnutie, čím vytvoril mne ako dotknutému účastníkovi konania podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie mojich tvrdení, než akými disponovala druhá účastníčka konania - poškodená. To je nielen porušením základného práva vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom - čl. 48 ods.2 Ústavy SR, ale aj porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovností zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa na verejné súdne konanie zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Okresného súdu Košice I. vo veci sp. zn. 4T/61/2007, postupom Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 8To/51/2013 a postupom Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 1 Tdo 28/2014 porušené.

Zrušuje rozsudok Okresného súdu Košice I. vo veci sp. zn. 4T/61/2007 zo dňa 22.11.2012, rozsudok Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 8To/51/2013 zo dňa 23.09.2013 a rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 1 Tdo 28/2014 zo dňa 28.05.2014.

Ústavný súd predmetnú vec vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu Košice I a zakazuje pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom a zároveň prikazuje, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom a bol vyzvaný na odstránenie nedostatkov sťažnosti, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a 3 a § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. I. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, III. ÚS 380/2011). Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)].

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých

náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde), a až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

V rámci svojej ustálenej judikatúry ústavný súd opakovane vyslovil, že návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy a § 56 v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (napr. II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že návrh na rozhodnutie (petit) uvedené požiadavky nespĺňa, môže takúto sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to zvlášť vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci. Nevyhnutnou podmienkou postupu ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde je, aby ústavný súd najprv vyhovel sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a svojím rozhodnutím vyslovil, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva, avšak takáto požiadavka nie je v petite sťažovateľom podanej sťažnosti obsiahnutá. Petit sťažnosti nekorešponduje s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v sťažnosti, z obsahu ktorej je zrejmá existencia rozhodnutí všeobecných súdov sťažovateľa, avšak ním navrhovaný petit napriek tomu nešpecifikuje, akými rozhodnutiami mali porušiť ním označené práva. Sťažovateľ v prvom výroku petitu sťažnosti nenamieta porušenie svojich práv rozhodnutiami všeobecných súdov aj napriek tomu, že už v druhom výroku petitu žiada, aby označené rozhodnutia všeobecných súdov ústavný súd zrušil. S prihliadnutím na znenie tretieho výroku petitu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že ani tento nemôže byť východiskom pre rozhodnutie v uvedenej veci.

V neposlednom rade pozornosti ústavnému súdu neušlo, že k sťažnosti priložené splnomocnenie pre advokáta z 8. septembra 2014 udelené advokátovi: „... v konaní pred Ústavným súdom SR.“ nemá náležitosti v zmysle už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa konštatuje, že sťažnosť nie je objektívne spôsobilá vyvolať začatie konania, pretože nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľa bol vo výzve z 18. septembra 2014 upozornený na následky nepredloženia kvalifikovane podanej sťažnosti spĺňajúcej všetky zákonom ustanovené náležitosti, spočívajúce v odmietnutí sťažnosti, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2015